

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Egyben negyedévre . . . 3 korona.
Félévre . . . . . 12 -
Vidéken: negyedévre . . . 5 -
Félévre . . . . . 20 -

László József
laptulajdonos.

Harsányi Sándor
felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csapó-utca 9 sz. — Telefon : 275
Kéziratok nem adódnak vissza.

Aratás előtt.

Debreczen, június 20.

Rövid idő választ el már csak bennünket Péter és Pál napjától, a mi régi szokás szerint az aratás megkezdésének napja. A hűvös és esős időjárás folytán feltehető ugyan, hogy az aratás ebben az évben később kezdődik, mindazonáltal annak eredménye az ország minden részéből beérkezett hivatalos és magán értesítésekből már előre látható. Ha különösen mostoha időjárási viszonyok nem köszöntenek be, az idei aratás eredménye a tavalyit jelentékenyen túl fogja szárnyalni.

Nagy jelentőségű és örvendetes esemény volna ez a mostani nehéz napokban, midőn a gazdasági hanyatlás olyan érzékenyen sújtja a népet, melynek sanyaru helyzetén csak is egy jó aratás segíthet. Annyi bizonyos, hogy a kvantitatív eredmény magában véve még nem minden. Még sok más olyan eredményt kellene elérni, a melyek segítségével mezőgazdasági terményeinket kellőképpen értékesíthessük. A világ konjunktúra, a mitől ma

minden függ, ma olyan, hogy Magyarország elvesztette mind ama külföldi piacokat, a hol még pár évvel ezelőtt fölösleges terményeit biztos sikerrel helyezhette el. És mégis ma inkább mint valaha a kivitelre vagyunk utalva, miután a föld intenzívebb kihasználása és a mezőgazdaság terén elért technikai vívmányok folytán sokkal jelentékenyebb lett, úgy hogy az egyáltalában nem áll aranyban az ország fogyasztási erejével és így a terhek és az előállítási költség növekedése minket arra utal, hogy mindinkább a külföldön keressünk piacokat.

Ebből azonban világosan kitészik, hogy a kvantitatív eredmény elérésével még nem tettünk meg mindent és hogy a mezőgazdaság, ha okos előrelátás, az idő kedvezése és a föld kiadó ereje következtében még oly kedvező eredményeket teremtet is, nem nélkülözhet egy igen jelentékeny faktort, — s ez a tényező az utóbbi időben oly gyakran félreismert, sokszor kárhóztatott és az adott viszonyok sajnálatos félreértése folytán minden alap nélkül megtámadott kereskedelem. — Ha

Magyarország ma egy nagy- és fejlődésképes iparral rendelkezne, akkor nemcsak a magyar föld terményei emelkednének azáltal, hogy az országban feldolgozzák azokat, hanem a nép fogyasztási képessége is olyan mérvben növekedne, hogy az kevésbé volna a külföldi konzumra utalva és a termények nagyobb részét a belföldi piacon használnák fel. Miután azonban ez a helyzet még nem következett be, mezőgazdaságunk fokozott mérvben van ráutalva a külföldi piacokra és ezen a bajon csak a kereskedelem éles elméje erélye és intelligenciája segíthet.

Mindebből azonban látható, hogy a földművelés érdeke minő mérvben fűződik a kereskedelem érdekéhez és mennyire két egymást kiegészítő fogalom a kettő. Ilyen körülmények között az elfogulatlan ítélkező láthatja mennyire káros a nép jólétének a két faktor között mesterségesen támasztott ellentét. E tényezők egyike sem érvényesülhet a másik nélkül és mindegyike csak szenvedhet a kölcsönös antagonizmussal. Ismeretes tény, hogy egy háztartás-

A „Szabadság“ tárczája.

Poeta-szerelem.

Írta: Szabenyi József.

Azt szokták mondani, hogy ahány az ember, annyi féle a szerelem. Ezt a tényt feltétlen elfogadom és nem hiszek a különféle kasztok, egyforma szerelmében. Nem hiszem, hogy a kereskedők egyformán szeretnek, azt sem hiszem, hogy a poéták szerelme megegyezik egyik a másikkal. Csak azt hiszem, hogy vannak emberek akik nagyon tudnak szeretni meg azt hogy vannak olyanok, akik kisiny és rövid életű hevületet élvezhetnek, de mindegyiknél más és más alakban jelentkeznek az örök szép szerelem.

Van szép és van csunya szerelem. Csak abban hasonlítanak egymáshoz, hogy mindkettő öl, ha alkalmas médiumban honol. Ismertem egy poétát, akit megölt a szerelem. Az én hőseimet mindig a szerelem öli meg. Pedig érdekesebb és modernebb volna, ha ők ölnék meg a szerelmet. A szerelem nem úgy öl, mint ahogy az ember elképzei. Nem sorvadnak el benne az emberek, nem vesztik el arczuk pirosságát, mint ahogy a regényekben van, hanem megbomlik a lelki

egyensúlyuk és föbe lövik magukat. Ez az én poétám nagyon szenvedélyesen szeretett egy lányt, nagyon közönséges, kislelkű lányt, akinek többet ért egy feszes uniformis, mint a világ minden poétája.

Az a poéta számár volt. Természeténél fogva, minden szerelmes ember számára, ha még olyan lángész legyen is a maga kasztjában. A nagy szerelmi csalódásokat annak köszönheti az ember, hogy nem válogatta meg jól a szerelmi tárgyát. Tehát a szerelmet az impressziók szülik és az impressziók tudvalevőleg hazudnak, ha nem is mindig, de rendszerint, különösen ha szerelemről van szó. A poétának az a sajátosságuk, hogy versben szerelmeskednek. A kurucz poéta szerint a költők beszéde: „szebb, ragyogóbb igazság a közember szavánál.” En azt hiszem, a költők beszéde szebb, ragyogóbb, hazugság a közember hazugságánál. És azt a szép, ragyogó hazugságot annyira mivellik nálunk, a mi időnkben: hogy még akkor sem hiszik el, ha a hazugság — horribile dictu — igazsággá fajul. A poéta addig hazudik, amíg végre maga is elhiszi a mit mond és addig hitegeti magát, amíg igaz lesz a szava és már nem csak írja az érzéseket, hanem érzi is. Ez a mi modern poétánk, a nagy hajú, sápadt, tüzes szemű fiú aki az önmaga ásta verembe hull.

Az én poétám meghalt. Akkor még künn jártam Angliában és annak a poétának a sorsát csak távolról szemléltem, mint a több sok ezeremberakkal együtt sírtam, mikor eltemették Willy Atkinson. — Mielőtt meghalt volna: leírta a temetését. Itt vannak az asztalomon a versei. Abban amelyben a temetését írja le, van egy strofa, melyet hevenyészett fordításban ide iktatok:

... És meghalok egy szó, egy jajszó nélkül,
Amint hogy meghal sok, so k földi lény:
Ajakam halvány szederjesre kékül,
S vidáman tánczol arczomon a fény.
A reggel jó. Jönnek halottat nézni:
— „Az arca még csak nem is változott,”
Szól az egyik s a másik tetézi:
— „Milyen esendes, milyen szép halott.”
Én csak fekszem, hangtalanul esendben,
Ha akarnék se tudnék szólni tán;
Fejemről a lepel félre lebben:
S előttem áll a „kékszemű leány.”

A délután jó, jönnek temetésre,
A homlokukon ott ül a boru,
Feltesznek egy négylovas szekérre
Egy másikon meg tenger koszoru.
Van közöttük egy pár igen drága,
Ezüst is van, babér is talán;
Most teszik ép az utolsó rája:
„A poétának; — a kékszemű leány.”

nál, ahol az anyagi viszonyok nem a legkedvezőbbek, ott rendszerint a belső béke sem áll szilárd alapon. Tagadhatatlan, hogy Magyarország földmívelése az utóbbi években nagyon kényes helyzetben volt és hogy a kereskedelem viszonyai is nagyon rosszul alakultak. Az agrárizmus és a merkantilizmus kiélesedett keserű ellenségeskedése nagyrészt erre vezethető vissza. Most miután kedvezőbb kilátások nyílnak a földmívelésre, miután az aratás jobb eredményt ígér, föltehető, hogy a két ellenség testvér közötti viszony javulni fog és egyesült erővel törekedni fognak a közös cél elérésére: a nemzeti jólét növelésére és ama súlyos sebek orvoslására, a melyeket a sovány esztendők ütöttek a népességben. Ezzel aztán nemcsak a legkiválóbb államférfiak intenczióinak fognak megfelelni, hanem hazafias célt is szolgálnak. És ha ez sikerül, akkor a most kecségtető kedvező aratás mellett ez lesz a legnagyobb eredmény.

Egy gazda.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház utolsó ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 20.

A legvadabb obstrukció idején sem lehettek többen együtt a házban, mint ma a nyár kezdetén a parlamenti buszokozás közepette. A folyosót nagy zsidongás az ülés teremben folytonos eleven élet zaja verte fel.

A nagy érdeklődést, a mely itt-ott

meglepetést keltett, részben a Pavlovics ügy, részben pedig a kérvényi bizottságnak a Kossuth-szobor felállítására ügyében hozott tegnapi határozata okozta.

A Pavlovics-ügygel aztán rövidesen végzett a ház. Egyhangulag függesztették fel Pavlovics mentelmi jogát.

Ezután a tápai és csongrádi kerületekbe kiküldendő vizsgáló-bizottsági tagokat választották meg.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Darányi Ignác.

Elnök mély részvétellel jelenti be Albert szász király halálát. Az elhunytban szeretett királyunk benső barátját vesztette el. Javaslatára a ház részvétét jegyzőkönyvileg fejezi ki.

Bemutatja ezután Egy Béla mandátumát. (Eljenzés a szélbalon.)

Daróczy Aladár előadó betérjeszt a kérvényekről szóló jelentést.

Hódossy Imre jelenti, hogy az állandó igazoló-bizottság Darányi Ferencz mandátumát igazolta.

Pavlovics mentelmi joga.

Szivák Imre a mentelmi bizottság előadója jelenti, hogy a kikindai törvényszék sürgős megkeresést intézett a képviselőházhoz Pavlovics Lyubomir képviselő mentelmi jogának felfüggesztése iránt. Pavlovics ellen ugyanis az ügyészség nemzetiségi izgatás és testi sértés miatt emelt vádat súlyos gyanuok alapján. Miután a bizottság a vizsgálati iratokból arról győződött meg, hogy itt zaklatás esete fen nem forog, azt javasolja egyhangulag, hogy Pavlovics mentelmi jogát függeszszék fel. (Általános helyeslés.)

A házszabályok 190 §-a alapján arra kéri a házat, hogy mondja ki a

sürgősséget és tárgyalják azonnal az ügyet. (Általános helyeslés.)

Elnök kérdésére a ház a sürgősséget kimondotta és a tárgyalást szonnal megkezdették.

Szivák Imre előadó ezután ismerteti a tényállást, mely teljesen meg egyezik a Vészi által multkor elmondottakkal. Tíz tanu bizonyítja, hogy Pavlovics a két gyermek fülét megegyeztetta, mert hazabasz dalokat és többek között azt a nótát énekelték, mely így kezdődik:

„Kossuth Lajos azt izente!”

(Nagy zaj a szélbalon.) Kéri, hogy a ház fogadja el a bizottság javaslatát. (Általános helyeslés.)

Papp Zoltán (szólani akar.) T. Ház! **Olay** Lajos: Ne beszélj! Egyhangulag határozzuk el.

Kiáltások a szélbalon: Senkise szóljon fel.

Papp Zoltán leül.

A ház egyhangulag felfüggesztette Pavlovics mentelmi jogát.

A csongrádi és tápai választás.

Belicska Béni az állandó igazoló bizottság előadója ismerteti a bizottság tárgyalását és ajánlja, hogy a két kerületben vizsgálatot indítsanak az iránt, felfüggesztendő-e a két kerület választói joga?

Széll Kálmán miniszterelnök kéri az azonnali tárgyalást. (Helyeslés.)

Belicska Béni előadó ismerteti a tápei választásban hozott kuriai ítéletet.

Molnár Jenő kérde, ott vannak-e a vizsgálati iratok is?

Belicska; Itt vannak.

Erre a Ház a vizsgálatot elrendeli.

Belicska Béni előadó a csongrádi ítéletet ismerteti.

Visontai Soma szerint előbb meggyőződést kell szerezni az iránt, vajjon van-e egyáltalán ok a vizsgálatra.

A Ház a vizsgálatot elrendeli.

Elnök a két 3 tagu vizsgáló-bizottság választását elrendeli. Előbb azonban az ülést fél órára felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök elrendeli a szavazást. A Ház a csongrádi kerületbe vizsgáló-bizottsági tagokul **Justh** Gyulát, **Novák** Józsefet és **Nyegre** Lászlót; a tápei kerületbe **Belitska** Bénit, **Barabás** Bélát és **Kubinyi** Gézát választotta meg.

A bagaméri gyilkosság.

Esküdtzéki tárgyalás.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 20.

Nagy szenzációt keltett annak idején a bagaméri gyilkosság, melynek egy 17 éves gyerek volt a hőse, az áldozata pedig **Bácsik** József volt, aki egy kis rendre utasításért az életével fizetett. Ez év január havában **Juhos** József bagaméri gazda egy darab erdőrészt adott ki „tuskózás” végett néhány parasztembernek. Ezek között volt **Bácsik** József és **Vass** Lajos is. **Juhos** annak rendje és módja szerint megjelölte mindegyiknek a maga részét, de — úgy látszik tévedésből — **Vass** Lajos azon a darab földön dolgozott, amelyet eredetileg **Bácsik** József vállalt fel. Ebből kifolyólag történt aztán az összeszólalkozás, a mi **Bácsik** József meggyilkolásával végződött.

Aztán leírja szépen az egész temetését.

Még azt is, hogy mit szónokolnak a koporsója fölött. A kékszemű leány ismerte a poétát, tudta hogy szereti, mert hisz neki szóltak a versek a *Strand Magazine* lapjain, de **Atkinson** nem beszélhetett vele, mert a leány olyan volt, akire nem lehetett beszélni. A kékszemű miss levelet írogatott neki, hazug, de színes leveleket, közben minden héten más szeretett és talán esőkölt is, mert tetszik tudni olyan volt a természete. Urilány volt, aki rettenetesen félt az apjától, de azért nem átalott szerelmes leveleket írogatni egyik másik skót ezredbeli katonatiszthez.

A poéta mindezt tudta, de azért csak szerette a leányt, szenvedélyes őrült szerelemmel. Mi, a publikum szintén tudtuk, mert ahogy a *Strand Magazine* megjelent, az **Atkinson** neve fölött ott volt megírva csengő sorokban a hét története, amiben elmondta, hogy mit szenved, mialatt a lány egyre üzi a kicsapongásait. A férfi lélek ilyenkor meghasonlik önmagával és érthető lesz előtte, hogy ölnek az emberek, hogy cipész segéd rálő a szerelmesére a nyílt utcán és hogy vannak olyanok, akik kéjes gyönyörrel mennek a pokol felé. Mi, akik hétről hétre olvastuk **Atkinson** verseit, tudtuk, hogy nem sokáig bírja ki. Valami ösztönszerű sugallat megmondta, hogy ez az **Atkinson** főbe lövi magát előbb-utóbb.

Egy szép napon **Atkinson** az ágyában feküdt. Hajnal lehetett már. Nem tudott aludni. Az ajtó egyszerre kinyílik és fehér, csipkés pongyolában belép rajta a kékszemű lány. Azt mondta, hogy bántotta a lelkiismeret, nem tudott aludni. Eljött hozzá, hogy megvigasztalja. A poéta kimeresztette a szemeit és azt hitte, hogy ez is csak álom, mint a tegnapi és a tegnapielőtti, amikor elképzelte — épen így — hogy belép hozzá a leány. Aztán becsukta a szemeit, a leány oda ült az ágy mellé és beszélt neki holmi lehetetlen szerelemről.

— Alszik?

— Nem alszom. Csak beszéljen.

— Nem tehetek róla, de én nem szeretem magát. Mért üldöz? Mondja?

— Mert gyűlölöm, megvetem.

A lány nem felelt egy szót sem. Felkelt és úgy amint jött, elment. Mikor a fiu kinyitotta a szemeit, már el-tűnt a fehér csipkés ruha. Felkelt és őrültén nézett körül. A szemei kápráztak, az agya lüktetett és mintha tükkel szurkálták volna a lelkét. Megírta az utolsó versét reggelre, amiben elmondta ezt az — álmod. Aztán erőt vett rajta valami őrült rögeszme: röplüni akart — utána. Kinyitotta a szoba ablakát. Lenézett a huszonöt méter mélyen elhúzódó **Hopkins** utcára, felállt az ablak párkányra, a szemei homályos fényben ragyogtak, a szájára kékes hab ült, a két karjával hadonázni kezdett és — röplött...

Mikor ugyanis *Bácsik* József meglátta, hogy a tizenhét éves Vass Lajos az ő földjén ássa a tueskót, odament hozzá és ráparancsolt, hogy hagyja abba a munkát. Vass Lajos gorombán válaszolt, mire Bácsik a fiunak rontott, Vass azonban idejében kitért előle és a kezében lévő fejsze fokával először Bácsik vállára, majd a fejére sujtott, mire Bácsik eszméletlenül terült el a földön. A gyerek elfutott, Bácsikot pedig a közelben levő emberek szállították haza. Az eset január 30-ikán történt, február 3-ikán pedig Bácsik már kiszenvedett.

Szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat Vass ellen az ügyészség. A debreczeni kir. törvényszék mint esküdtbírósg tegnap kezdte meg az ügy tárgyalását. *Szeőke* István dr. elnökle alatt. Szavazó bírák *Kolbenhayer* Kálmán dr és *Tatay* Ferencz dr. voltak. *Udvarhelyi* dr. alügyész a vádat képviselte, *Nagy* Sándor dr. pedig a védelmet látta el.

(A vádlott.)

Vass Lajos, a vádlott kihallgatásával kezdődik a tárgyalás. Az általános kérdésekre elmondja, hogy Vass Lajosnak hívják, 17 éves napszámos. Olyan siránkozva beszél, hogy alig érteni a szavát. Konokul tagadja, mintha ő kezdte volna a czivódást és mintha szándékában lett volna megölni Bácsik Józsefet. Azt erősítgeti, hogy Bácsik a kapával felé sujtott és a kapát akarta kiütni a kezéből. De ezt is csak azért, mert a szomszédban álló Rózsa Ferencz és néhány társa oda kiáltottak Bácsikhoz:

— Üsse fejbe a kölyköt!

Elnök: Mért ütötte föbe akkor, ha a kapát akarta csak kiverni a kezéből? (A vádlott hallgat.) Nem a fejéhez sujt az ember, ha a kapát akarja kiverni a másik kezéből.

— Véletlenül találtam ott.

— Nem akarta megölni?

— Nem akartam.

— Járt iskolába?

— Két évig jártam.

— Nem tanulta ott, hogy nem szabad Isten ellen véteni?

— De tanultam.

— Nem volt verekedő természetű?

— Nem én, sohasem.

— Szokott inni?

— Nem szoktam soha.

— Hogy lehet ilyen egy gyerek-ember olyan meggondolatlan, hogy egy családos embert megöljön.

— Én nem akartam, mert magamat is tönkretettem.

A vádlott sirva fakad, mikor a kihallgatás véget ért.

(Bácsikné kihallgatása.)

Bácsik Józsefné a megölt ember feleségét hallgatja ki a törvényszék. Elmondja, hogy január 30-án a férje kiment az Ohos erdőbe dueskót vágni. Ami ott történt azt másoktól hallotta.

— A férje nem beszélt?

— Nem tudott beszélni, mert a fölén volt a seb.

— Meddig élt még, amikor hazaszállították?

— Hat órára meghalt.

Az elnök megkérdezi tőle számít-e fel valami költséget és kártérítést.

Hétszáz koronát számított fel mindössze, hogy a két gyermeke elvesztette a kenyérkeresőjét. Bácsikné ezzel leült a

tanuk padjára és az egész tárgyalást sirva hallgatta végig.

(A terhelő tanuk.)

Rózsa Ferencz tanu kihallgatása következett.

Elnök: Ösmerte *Bácsikot* és *Vass* Lajost.

Tanu: Igenis ösmertem.

— Ott volt mikor a baj megeseett.

— Igen.

— Előbb kint volt, mint ez a fiu?

— Igenis.

— Mit vitt magával?

— Kapát, baltát és ásót.

— Mit mondott maga neki, mikor meglátta, hogy Bácsik földjén dolgozik?

— Hogy menjen a dueskót vágni. Aztán el is ment, de visszajött és körülkanyarított egy nagy düeskot és ásnit kezdte.

Tanu aztán elmondja részletesen, hogy történt az eset,

— Bácsik József része volt az a hely és mikor Bácsik kijött, el akarta zavarni a fiut, mire Vass Lajos kiugrott az árok szélére és a fejsze fokával a vállára sujtott. Bácsik utána kapott, hogy elveszi a fejszét tőle, de a fiu második csapása már a fölén érte; mire Bácsik József elbukott és föl se kelt többé.

Elnök: A fiu ugymondja, hogy Bácsik kezéből akarta kiütni a kapát, mert az feléje sujtott.

Tanu: Nem igaz, mert nem is sujtott!

Tatay bíró (a tanuhoz): Régen ismeri a vádlottat?

— Igen.

— Nem volt olyan veszekedő természetű?

— Azelőtt nem volt.

Elnök: Nem figyelmeztette maga a fiut, hogy az a rész, a hol ő ás, a Szilágyi és Bácsik része?

— Nem figyelmeztettem.

Fejér Ferencz dr.: Hallotta, mikor odakiáltott valaki Bácsiknak, hogy vágd fejbe?

— Nem hallottam, pedig mellettem állottak a többiek.

Udvarhelyi ügyész: Milyen mélyre ásott a fiu?

— Egy lábnyi lehetett.

Elnök: (a vádlotthoz.) Nos hát igaz hogy még maga oda is kiáltott Bácsikhoz, hogy idejőjön csak, majd ad maga neki?

— Nem igaz, kérem a tekintetes főtörvényszéket.

Elnök: (tanuhoz.) Igaz?

Tanu: Igaz.

Elnök: (vádlotthoz.) No látja. Mindenki azt mondja, hogy maga kereste a veszekedést.

— Csak azért mondja Rózsa Ferencz, mert üzöbe vett.

Elnök: (tanuhoz.) Ne akarja ezt a fiat eláztatni, hanem mondja a színigazságot.

Tanu: Nem is akarom én eláztatni.

— Mikor a fiu kiugrott a gödörből a tueskőre ugrott?

— Igen.

Vádlott közbeszól: Nem igaz. A földre ugrottam.

Tanut megesketik, majd *Szilágyi* György vallomása következik, a ki szintén ott volt, mikor a szerencsétlenség történt.

Elnök: Igaz-e, hogy *Juhos* Józseftől dueskot vállaltak?

— Igen. De hogy melyik rész a mienk, azt a fiamtól meg *Bácsiktól* hal-

lottam, mert én nem voltam ott. Ugy történt, hogy mikor odaértünk, a fiu ott ásott, mire azt mondtam:

Eredj fiam másfelé, ki adott neked engedélyt arra, hogy itt ássál tueskót?

Aztán elmondta az eset részleteit, mint ahogy az előbbiek elmondták. A szembesítésnél a vádlott ismét megmaradt állítása mellett: t. i. hogy ő csak Bácsik kezéből akarta kiütni a kapát, mert amaz felé sujtott.

Szilágyi Györgyöt a törvényszék megeskette, majd *Szilágyi* Gábor tett vallomást, *Szilágyi* Gábor előző tanunak fia, *Szilágyi* 17 éves gyerek. Ő is ott volt a helyszínen, amikor ez történt, és vallomása általánosságban megegyezik az előbbi tanukéval.

Még két lényegtelen tanuvallomás következett, majd — mivel dél mult — az elnök a tárgyalást délután 3 óráig elhalasztotta.

A délutáni tárgyalás.

A délután folyamán *Juhos* Józsefet hallgatta ki elsőnek a törvényszék. *Juhos* arra nézve tesz vallomást, hogy az Ohosi erdőben kinek melyik rész földet adta ki tueskózás véget. Elmondja, hogy az a földrész ahol Vass Lajos a tueskót kiásta, nem volt a Bácsik Józsefnek kiosztott részen, hanem a Szilágyiék földjének mezsgyéje mellett. Az e rész tehát nem volt egyiké sem.

— Otthon volt maga akkor, mikor a baj esett?

— Nem én, Vámos-Péresen voltam.

— Ki mondta magának, hogy hol történt a baj?

— Szilágyi meg Rózsa Ferencz.

Aztán elmondta *Juhos*, hogy mit tud az esetről. Mikor hazaért V.-Péresről, elment Bácsikékhoz és elküldték az orvosért. Ott mondta neki Bácsikné, hogy azt mondta a férje szombaton, halálos ágyán, hogy *Szilágyi* az oka annak, hogy *Vass Lajos* megütötte, mert *Szilágyi* mondta neki, hogy lökje ki a gödörből a fiut.

Elnök (Bácsiknéhez): Igaz ez?

Bácsikné: Nem igaz, hazudik, szembe köpöm.

Elnök: Ne gorombáskodjék, mert lecsukatom itt mindjárt.

Bácsikné még jó ideig kellemetlenkedett, amíg végre lecsillapította az elnök. Aztán hosszas keresztkérdések után kiderült, hogy *Juhos* azt a tuskót, amit *Vass Lajos* kiásott, előzőleg *Szilágyinak*, majd *Vass Lajosnak* engedte át, így önkéntelenül is ő okozta a galibát. *Juhos* a törvényszék megesketi, majd az orvosi látéletet olvasta fel *Kolbenhayer* bíró.

Az orvosi vélemények.

A délután folyamán hosszú időt vett igénybe az orvos-szakértők kihallgatása. A hosszadalmasságot különösen az okozta, hogy a két beidéztet székelyhídi orvos: dr. *Vámos* Andor és dr. *Kovács* Gyula véleménye nagyon is eltért egymástól. Vámos dr. orvosszakértő azt véleményezte, hogy a halál az ütés után rögtön bekövetkezett, *Kovács* Gyula dr. pedig azzal szemben azt állította, hogy a sérülés nem is volt olyan természetű, amely rögtön halált idézett volna elő.

Szeőke István dr. elnök az ellentétek elbírálása végett, a tárgyalást felfüggesztette és dr. *Isoó* kir. törvényszéki orvosért küldött, hogy az ő véleményét is kikérje a törvényszék.

Dr. Isoó véleménye.

Dr. *Isoó* János törvényszéki orvos véleményében kifejti, hogy a halál semmi esetre sem állhatott be az elesés következtében, amennyiben a koponyabőr se-

hol sem mutat különösebb vastagodást s a koponyacsont javakorbéli embernél nem olyan könnyen török. Bizonyos azt, hogy a koponyacsont repedést közvetlen a tompa ütés okozta. Arra a kérdésre, hogy rögtöni, gondos orvosi kezelés esetén is bekövetkezett volna-e a halál: az feleli Isoó dr., hogy mindenképen lehetetlen lett volna Bácsik József meggyógyítása.

Az orvosszakértő véleménye meghallgatása után elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította.

Az idő már hét óra után járt, mikor az elnök a tárgyalást felfüggesztette és folytatását ma délután 3 órára tűzte ki, amikor a vád és védőbeszédre kerül a sor.

UJDONSAGOK.

A csecsemő titka.

Vizsgálat egy tápanya ellen.

A közkórház gyermekosztályának kórágyán két napi kínos szenvedés után jobblétre szenderült a kis Jánosi Etelka. Mindössze harmadfél hónapot élt s ez a rövid idő is tele van gyászszal, tragikummal. Szerelemgyerekként jött a világra s a cselédként szolgáló, bűnbe ejtett aszszonyleány Rácsai Gábornéhoz adta ki dajkaságba a piczikét.

Szerdán hívatta a tápanya a Jánosi Etelka szüleit és bánatosan tudatta vele, hogy a kicsike beteg. Nyügös, nem eszik, naphosszat sir — úgy gondolja elpusztul. Jánosi Etelka megrémülve sietett Balkányi Emil doktorhoz: kérve, vizsgálná meg hasonnevű beteg csecsemőjét. Az orvosi szemle meg is történyt és Balkányi dr. bélhurut görcsöket konstatait. Etelka bekerült a kórházba, de hiábavaló volt minden odaadás és törekvés, tegnap kiszenvedett.

A boldogtalan anya Rácsai Gábornét okolja a kised haláláért s a bünygyi-osztályhoz fordult: hogy indítsák meg a vizsgálatot a dajkáló tápanya ellen, akit bűnös kötelességmulasztás, vagy úgy lehet bűnre való törekvés terhel.

Végh Gyula h. főkapitány Jánosi Etelka panasza alapján elrendelte az elhalt csecsemő fölbonezolását és megbizta Fittler Jenő rendőrségi tisztviselőt, hogy a bonezoláznál a bünygyi-osztályt képviselje. A rendőrorvosi hullabonezolás ma délután fog megejtetni és ennek eredményétől függ a Rácsai Gáborné ellen megindult nyomozat további sorsa.

* **Debreczen az amerikai magyaroknak.** Az óceánon tulon kivándorolt honfitársakat diszszáslóval akarja meglepni az Országos Nemzeti Szövetség. Hogy a szép eszme mielőbb valóra váljon, a szövetség igazgatósága: Rákosi Jenő, Buday Barna, Bujanovich Sándor és Mailáth József gróf az iránt keresik meg a nagy magyar városok s így Debreczen polgármesterét is, hogy a maguk hatáskörében pártolva a szép törekvést, indítsanak gyűjtést a zászló-alapra. Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester tegnap kapta meg a hazafias megkeresést és

joggal hisszük, hogy a nemes eszme visszhangra talál városunk társadalmánál is. A diszszásló megteremtésére szánt adományok Budapestre (Kerepesi-ut 72.) küldendő a szövetségi zászló-bizottság czimére.

* **Megyei tisztviselők fizetésrendezése.** Hevesvármegye törvényhatósága átiratot intézett Hajdúvármegye közönségéhez „kedves barátaink és atyáinkfiak” összokás szerint való megszólítással, melyben a megyei hivatalnokok fizetésrendezésének ügyét kéri támogatni. Hevesvármegye a fizetésrendezést úgy találja jogszerűleg és méltányosan megoldani, ha — mint írják az átiratban — fizetésük és lakbérük az állami hivatalnokok X. és XI. fizetés osztályai alapul vétele mellett rendeztetnek. A pártolás végett megküldött átirat a legközelebbi közgyűlésen kerül tárgyalásra.

* **A világitási vállalat üzleti szabályzata.** Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsnok elnökletével tegnap folytatta a jog és pénzügyi bizottság a világitási vállalat üzleti szabályzata tervezetének megvitatását. Debreczeni Jenő, a gázgyár jeles direktora terjesztette elő a javaslatot, melyet a bizottság módosításokkal teljes egészében magává tett.

* **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A városi törvényhatóság jog- és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsnok elnökletével ma délelőtt három órákor ülésezik. Tárgyai a bizottsági értekezletnek: A kőműves és építő iparosok és segédek munkaviszonyait szabályozó javaslat, továbbá a mintaöntözés céljaira a Hortobágy-ból 300 holdnyi terület kiszakításának tervezete.

* **Nagyvárad katonák Debreczenben.** Megirtuk, hogy a nagyvárad 4-ik honvéd gyalogezred legénysége is részt vesz a debreczeni ezredösszpontosításán, melyeken jelen lesz József kir. herceg is. Az ezred, Lőrinczy György ezredparancsnok vezetése alatt június 28-án hajnalban indul el Nagyváradról s csatlakozik az I. hovádkerület többi ezredeihez. E kerület Klobucsár Győző altábornagy vezetése alatt fog állani. Az ezred összpontosítás után július 20-án érkeznek vissza a honvédek Nagyváradra s szeptember első napjaiban indulnak el a nagygyakorlatra.

* **Pavelkó Jolán hangversenye Bihar-Tordán.** Bihar-Torda község a sárréti járásban megalakítandó Fehér-Kereszt-Egylet fiókja javára e hó 29-én hangversenyt rendez, melyen Pavelkó Jolán, a debreczeni Zenede kiváló tanárnője is szerepel. A nagytudású tanárnő zongorán előadja Chopin Walzerjét. Tomm Béla zenetanár hegedűjátékát Paganini Moste ábrándjából zongorán kíséri, ugyancsak zongorán ad elő magyar népdalokat. Végül Tomm Béla hegedűn előadott Kubai „Csárdajelenését” kíséri zongorán. A hangversenyt táncz követi.

* **Végzetes tévedés.** Életveszélyes sérüléssel került tegnap a közkórházba Hefler Giza cselédleány, ki egy Kossuth-utcai uri háznál volt alkalmazásban. A szerencsétlen teremtés végzetes tévedésnek lett áldozata. Tegnap munkaközben megszomjazott s a szekrényen levő pohár után nyult, melynek tartalmát hirtelen felhajtotta. A pohárban víz helyett marólug volt, mely a szegény leány belső részeit úgy összeégette, hogy súlyos séri-

lesével a közkórházba kellett vinni, hol gondos ápolás alá vették.

* **Reklámfüggöny a színházban.** A külföldön, de már Magyarországon is igen sok színházban alkalmazták az úgy nevezett reklámfüggönyöket. Debreczen város tanácsához is érkezett tegnap egy beadvány, amelyben Bodnár Góza, a debreczeni első takarékpénztár tisztviselője azt kéri a tanácstól, hogy engedje meg egy diszes kivitelű reklámfüggöny elhelyezését. Ezért Bodnár 500 koronát szándékozik adni évenként a város által kijelölt bármely jótékony czélra. A függönnyt a színházi előfüggöny elé tervezi és akkor bocsátanak csak le, amikor a vasfüggöny nem megy le, továbbá mielőtt az előadás megkezdődne. A beadványt a tanács véleményezés végett a színház bizottságnak adta ki.

* **A Zenede és a magyar zene.** A debreczeni Zenede tudvalevőleg 4000 korona segélyt kért a várostól. A közgyűlés a 4000 koronát meg is szavazta a Zenedének, de ugyanekkor Varga Lajos dr. felszólalásából kifolyólag a közgyűlés kikötötte, hogy a debreczeni Zenede ezután nagyobb súlyt fektessen a magyar zene kultiválására. A zenede igazgatósága ebből kifolyólag beadványt intézett a városi tanácshoz tegnap, melyben beszámol a Zenede eddigi működéséről, különösen kiemelve a magyar zene kultiválása körül történt működését. A beadványhoz mellékelte az eddigi hangversenyek műsorait és azon reményét fejezi ki az igazgatóság, hogy ezután fokozott erővel és ambícióval működhetik közre a magyar zene fejlesztése körül. A beadványban egyttal arra kéri a városi tanácsot, hogy a megszavazott 4000 korona segélyt mielőbb utalja ki.

* **Iparos tanoncok kiténtetése.** Az iparostanonez iskolákban már nagyban folynak a vizsgálatok. Tegnap és tegnapelőtt az elméleti és ismeretterjesztő tárgyakból folytak a vizsgálatok, ma pedig a főiskolákban tartják a rajzvizsgákat. Ebből az alkalomból 10 tanoncot diszoklevéllel tüntet ki az iparostanonez. A kiténtetendő tanoncok névsorát az iskolai igazgatósága állapította meg.

x **A Dreher-sörcearnok** nyári kertjében — rossz idő esetén is — minden vasárnap este hangversenyt tart a katonai zenekar.

x **Gyógyszerész-gyakornokul** felvétetik egy 6 gymnasiumot végzett fiatal ember a folyó iskolai év közelgő bezárakor. Ajánlatokat elfogad: dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerész az „Arany egyszaru”-hoz Debreczenben, Kossuth-utca.

x **Donogán és Somossy** üzletében tanulók felvétetnek.

x **Örvendetes jelenség,** hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitünő Pármái ibolya szappant, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőriinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a legérzékenyebb arczbőrűek is nagy

sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcon Főraktár: Debreczenben Kálnai Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől felé felé kaphatók.

x Komlóssy Lajos esemege üzletében tanuló felvétetik.

TANÜGY.

Pályázatok Somogyi Pál tanár helyére.

A debreczeni ev. ref. tanítóképző intézetben a Somogyi Pál lemondásával megüresedett tanári állásra kitűzött pályázat tegnap lejárt. Az állásra mindössze 7 pályázat érkezett, amelyek közül ötöt már ismertettünk. A két újabb pályázó Kozrog András tanárjelölt és Pátkay Imre kunszentmiklósi tanár. A hét pályázó közül három theológiát is végzett, így hát lelkészi oklevele is van. A pályázat eredménye igen szép és mivel valamennyien érdemes férfiak, a tanítóképző intézet valószínűleg méltó embert kap Somogyi Pál helyére. A beérkezett pályázatokat tegnap tették át a tanári karhoz.

A közigazgatási tanfolyam évvizsgálói. A debreczeni közigazgatási tanfolyam évvizsgálatai ma fejeződnek be. Vizsgálatokra még 23-ikáig jelentkezhetnek a hallgatók, 25-ikén pedig a vizsgáló bizottság tagjai nagyértékű tartanak, melyen a képesítő vizsgálatok sorrendjét fogják megállapítani. A vizsgálat eredménye eddig igen kielégítő.

Évvizsgáló vizsgálat. A debreczeni gör. kath. iskolában az évvizsgáló vizsgálat f. hó 22-én délután 3—6 óráig fog megtartatni, melyre, valamint a 23-án reggel 8 órakor tartandó hálaadó istentiszteletre a m. t. szülőket s a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az iskolaszék.

EGYLETI-ÉLET.

Felülfizetések. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete debreczeni fiókjának külön alapja javára e hó 14-én rendezett műkedvelő előadás alkalmával felülfizettek: Mihálovics István gyógyszerész 10 korona, Szende József 2 korona 20 fillér, Stern Lajos 1 kor. 20 fill., Pogány Armin 1 korona. A szíves felülfizetésekért ezután mond köszönetet az egyesület elnöksége.

Elnapolt előljárási ülés. A debreczeni Ipartestület e hó 26-ára tervezett előljárási ülését, — tekintettel az e napon tartandó városi — és iparkamarai közgyűlésre — egy nappal előbb, vagyis e hó 25-én, szerdán tartja meg az ipartestület dísztermében.

SPORT.

Debreczen Nimródai. Debreczen városban igen sok a szenvedélyes vadász még a hivatalnoksereg között is, kik szabadidejükben szívesen követik Diána istennő vadászati szenvedélyét. Minthogy pedig a vadak lövése törvényileg van

szabályozva s bizonyos időponthoz kötve, a vadászok is társulatot kénytelenek aialkítani. A vadászok érdekeinek védelmére, alakult meg a „Debreczeni vadásztársulat”, mely e hó 29-én délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését a városháza nagy termében. A gyűlés tárgyai: 1. A jövő évi költségvetés és a tagsági díj megállapítása. 2. Az országos agarász-szövetség kérvénye terület átengedése iránt.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— (Miss Duncan és a városi tanács.)

Miss Duncan, a tüneményes tánczosnő, aki táncművészetével lázba ejtette egész Európát és legutóbb Budapesten mutatta be csodás művészetét, tudvalevőleg a vidék nagyobb városait is meglátogatja. A művésznő impressariója: Gross Sándor, Debreczen város tanácsához is beadta kérvényét, hogy engedné át e célra a színházat, egyben pedig engedelmet kért a helyáraknak 50 százalékkal való fölemelésére. E kérelme annál is indokoltabb, mert a világhírű művésznő bemutatása rengeteg költséggel jár, de tökéletesen indokoltá teszi a helyárak fölemelését az is, hogy olyan tüneményes művésznőt, mint Miss Dunkánt, valóban csak egyszer van alkalmunk a közönségnek a színpadon látni, tehát olyan ritkaság, hogy a magasabb helyárak, tökéletesen arányban állanak a művészzel. És Debreczen város magistratusa — úgy értesülünk — nem engedélyezi a helyárak emelését. Eltekintve attól, hogy az egész világon megcsodált Miss Duncan tüneményes művészetével szemben, a tanácsnak e határozata kissé fejletlen műzslésre vall, tisztelettel kerdezzük a tekintetes tanácsot: miért engedte meg Komjáthy igazgatónak, hogy kevésbé hírneves művésznők és művészek — köztük a dróton ránczigált repülőbalettnek — vendégszereplésekor, nem egy, hanem több estén, a helyárak emelését? Ezuttal csakugyan semmivel sem találjuk indokoltnak a kérelem megtagadását, különösen, ha azt is mérlegeljük, hogy csupán egyetlen egy előadásról van szó. Aki rendes helyárak mellett nem kívánsi a világhírű angol tánczosnő művészetére, az természetesen a felemelt helyárak mellett még kevésbé érdeklődik iránta: aki pedig érzékkel bír a művészi szépség iránt, az a felemelt helyárak mellett is föltétlen megragadja a ritka alkalmat, a mely — különösen a vidéken — csakis évtizedekben egyszer kínálkozik. Nem tudjuk, hogy a tanács határozata e tekintetben megmáshatlan-e, de ha az volna is, Miss Duncan mégsem kerül el Debreczent s ebben az esetben valószínűleg a Bika-szálloda dísztermében mutatja be, e hó 26-án, csütörtökön este tüneményes táncművészetét. A csodás amerikai tánczosnő, elvégre nemcsak a magistratus kegyelméből és nemcsak a színpadon mutathatja be a műzsléssel bíró közönségnek, föltulmulatlan, korszakos művészetét. A színpadon . . . ott jó a

„repülő” balett is — felemelt helyárakkal.

— (A Vigszínház — nálunk.) Liptai Károly hírlapíró a vigszínházi gárda megbízottja tegnap nyújtotta be a városi tanácshoz az előadások engedélyezése iránti kérelmét. Huszonöt százalék áremeléssel jövő hó 16. 17. és 18-án játszanának a vendégszereplők a színházban. A tanács hétfői ülésén foglalkozik a kérvénnyel melyhez csatolva van a V. H. O. SZ. ajánlása is.

— (Makó Lajos díszletei.) Debreczen új színigazgatója Makó Lajos szép anyagú és erkölcsi sikerrel befejezte a nyiregyházai szezon. A társulat szétoszlott nyaralni, a díszletek pedig tegnap érkeztek meg hozzánk. Hatalmas társzekerek szállították be az állomástól a színházhoz a festett világ vászonpalotáit, hogy készen várják az új fészkekben a jövő évad új dalosait.

TÁVIRATOK.

A képviselőház feloszlata.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőházban váratlanul kijelentette, hogy nem szándékozott a képviselőházat tovább foglalkoztatni, csak a mai napig, mint-hogy az összes fontosabb javaslatokat letárgyalták. Beterjesztette a két királyi leiratot, melyek közül az egyik az ülésszakot bezárja, a másik az országgyűlést október 6. elnapolja. Délután négy órára gróf Csáky a főrendiházat is összehívta ülésre, a hol szintén publikálták, hogy a király az országgyűlést október hatodikáig elnapolja.

A szász király temetése.

Bécs, június 20. (Saját tudósítónktól.) A szász királyt hétfőn este temetik. A bécsi szász követség ma értesítést kapott, hogy királyunk személyesen vesz részt a drezdai temetésen.

Ismét katonai botrány.

Fogaras, június 20. (Saját tudósítónktól.) Itt tegnap este több jómódu polgárral mulatott Dombora János pénzügyőri szemlést a Mexikó vendéglőben. A másik asztalnál közös hadseregheli tiszték egy Aradról érkezett huszárfőhadnagy vendégükkel ültek. Mikor a cigány tányérozott, megkérdezte a nótát, mire Dombora igenlőleg felelt, majd a cigány melléült és ott húzatta. Az aradi huszárfőhadnagy felugorva — kutyakorbácssal véresre verte Domborát, kit a földről felkapva kidobott a vendéglőből. Domborát eszméletlenül szállították a kórházba. A pénzügyőri hatóság megtette a feljelentést.

A cseh miniszter lemondása.

Bécs, június 20. (Saját tudósítónktól.) A király nem fogadta el Rezek cseh miniszter lemondását.

Öngyilkos sikkasztó.

Budapest, június 20. (Saját tudósítónktól.) Karczag Albert szakcsi illetőségű magán hivatalnok, a ki Weisz budapesti bankárnál volt alkalmazásban: visszaélve gazdája bizalmával, ennek pénzével játszott a tőzsdén és sokat vesztett. Karczag ma egy Aranysas fogadóban agyonlőtte magát. Reggel érkezett Kaposvárról, a honnan a nagybajomi temetőbe akart menni, hogy szülei sirján kövesse el az öngyilkosságot. Az utolsó pillanatban azonban visszatért Budapestre. A hullát a Rókus kórházba szállították.

Schlauch bibornok nagybeteg.

Nagyvárad, június 20. (Saját tudósítónktól.) Schlauch bibornok ma éjjel hirtelen rosszul lett. Aggodalmas állapota a nap folyamán valamivel javult.

Közönség köre.**Felvilágosításul.**

A Szabadság tegnapi számában egy szüle nyílt kérdést intéz nt. Kiss Albert ev. ref. iskolaszéki elnök urhoz az elemi iskolai bizonyítványok tárgyában. Tekintve, hogy a 4 kor. 10 fillér díjat a főiskolában elhelyezett el. iskolákba járó tanulók fizetik, ha t. i. bizonyítványt vesznek ki s így a kérdés nem jó helyre volt ezimelve, engedje meg a t. szüle, hogy kérdésére én válaszoljak.

A tiszántúli ev. reform. egyházkerület közgyűlésének 1889. évi 120 j. k. számú végzésével megerősített s ma is érvényben álló „Népiskolai szervezet” nek a népiskolai rendtartásról szóló szakaszában, 72-ik pont alatt ki van mondva, hogy a bizonyítvány kiállításáért a tanítót 1 forint illeti. A főiskolában a bizonyítványok pecsétdíja, szintén egyházkerületi végzés szerint 1 forint 5 kr. S hogy ez nemcsak régi szokásjogon alapszik, bizonyítja a főiskola költségvetése, melyet évről-évre a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés állapít meg. A folyó iskolai évre megállapított, nyomtatásban is megjelent költségvetés 6-ik lapján (I. csoport közszükségleti alapok) A. tanulóktól szedett díj ezimen s 15-ik sorszám alatt, elemi iskolai pecsétdíjban bevételre előirányoztatott 150 korona, befolyt az előző számadásos évben e cím alatt 194 korona és 20 fillér. Ehez képest a tanítók a fennálló szabályok szerint járnak el a bizonyítványok kiadása körül.

A bizonyítványok díja nem tandíj s így az ingyeniszkoláztatással összekötésbe annyival kevésbé hozható, mivel e díjat csak az fizeti, a ki bizonyítványt kér. Különben igazolt szegénység esetén e bizonyítványok a fentebb hivatolt Népiskolai szervezet utasításához képest, teljesen díj nélkül állíttatnak ki.

Kovács Lajos,
ev. reform. tanítóképző int.
igazgató, mint a főiskolában
levő elemi iskolákra felügyelő
tanár.

KÖZGAZDASÁG.**Budapesti gabonatőzsde.**

(Déli zárlat.)

Debreczen, június 20.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mell-tt 10.000 métermázsa került forgalomba gyöngéden tartott, közben 2 és fél fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: borus és hűvös.

Buza júniusra	7.92—25
Buza októberre	6.55—56
Buza októberre	5.81—82
Zab októberre	5.05—06
Tengeri júliusra	5.12—13
Tengeri augusztusra	11.50—60

Husbeviteli tilalom. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter tudatja, miszerint a vágómarha és husvizsgálatról szóló német birodalmi törvény 12 §-ának értelmében kolbászoknak és aprított husból való egyéb vegyületeknek a német birodalomba való bevitelét meg van tiltva.

Pályázat terméskő szállításra. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a *dunaföldvár-debreczeni-máramaros-szigeti* II-ik alföldi transversális közut solt-szolnoki, illetve solt-püspökkladányi vonalának kiépítéséhez szükséges 78,453 kilométer terméskőből, illetve 77,873 m³ kavicsból és 77,773 m³ zuzalékból álló mátravidéki kőanyag mennyiségnek az 1902-1903 években felhasználandó és mátravidéki kőbányákból beszerzendő, alább megnevezett kőanyagoknak szállítását nyilvános versenytárgyalás útján kívánja biztosítani. — A mennyiségek következők: utalapkő 19,265 m³, zuzot kavics 21,041 m³, zuzalék 2,090 m³, összesen 42,396 m³. — Ezen szállítási munka biztosítása céljából 1902 év július 10-én a kereskedelmi miniszterium II-ik szakosztályának helyiségében (Albrecht-ut 1-ső sz.) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Tanácskozások a kamaránál. A kamara ipari szakosztálya f. hó 24-én kedden délután 4 órakor, kereskedelmi szakosztálya június 25-én d. u. 4 órakor, az előbbi *Serly Ede*, az utóbbi Mayer Emil szakosztályi elnök vezetése mellett ülést tart. F. hó 26-án esütörtökön d. u. fél 3 órakor veszi kezdetét a rendes közgyűlés *Szabó Kálmán* kamarai elnök vezetésével.

REGÉNYCSARNOK.**A SZERELEM HATALMA.**

Regény.

Irta: *Jabloneczay Kálmán.*

IV.

A szenvedély rabja.

(Folytatás)

21.

Már éjjel is elmulhatott, mikor Babill élettörténetének ezen megfejtő pontjához elérkezett.

— Ebben vagy jóúram? — kérdé Babill mellette nyugvó gazdáját.

— Ebben Babillom, — felele Tardos Ferencz, — valóban nagyon érdekes történeted van, sokkal bonyolultabb mint az enyém, de szerintem mind a kettő egyenlő a végeredményében.

— Igen — folytatta Tardos — hát

mi volt a levélben, hiszen ez volna az utolsó felvonás szomorú tragédiája.

Babill még egy csomó rőzsét dobott a tüzre.

Ruhájának belső zsebéből elővett egy miniatűr bőrtarisznyát, melynek rejtek oldalából egy újságpapírosba göngyölt levelet vett elő. Lassan szét hajtogatta, nehogy összegyűrődjön valahol és közelebb esuzva a pattogó tűzhöz, fennhangon olvasá:

Édes Babill!

Tudom, ha most egyedül találna valami elhagyatott helyen, ismét megpróbálná három élő tőrénék hegyét ezen az én hevesen dobogó sziveimen, melyen maga annyszor édesen megpihent. Pedig lássa magának nincs igazsága. Csak nem volt olyan ostoba, hogy én talán azért boldogítottam volna, mert szerettem. Ugyan hogy gondolhat ilyen bolondot, olyan csuf fekete pofát, mint a magáé, fehér asszony még csak megsem csökölhat, ha csak rá nem szorul mint én!

Valóban most már csak kacagni tudok rajta, hogy tudtam én magát szerelmes esókommal meg ajándékozni.

De lássa, szükségem volt nekem a maga vakmerőségére, a maga elszántságára, melyet a felgerjesztett szerelem és már elvetett szenvedély csak hátrányozott.

A sors azonban sokkal kedvezőbbben intézte ügyemet, sem hogy a tervezett gyilkosságot igénybe kellett volna venni.

Mint maga is tudja, férjem önként oldott fel a gyűlölt kötelektől, sőt nagylelkűen még egy vagyonnal is megajándékozott, mintha egy garasnélkül is hálás örömmel el nem hagytam volna!

Kedves Babill, miután maga nekem osztálytársam ezen összeg megszerzésében a mai postával küldök önnek két ezer frankot, hogy abból annyit bufeletjtöt vegyen, hogy örökre elfeledje, a magát két hónapig boldogító

Credé.

— Na ez a levél épen rá vall az irónőjére. — mondta Tardos.

— Oh jó uram! . . .

— Ez az asszony egy valóságos ördög. — Ki nem sokára embervérrel fog táplálkozni.

Az én nézetem mind kiszitta, pedig csak az ajka érintett.

(Folyt. köv.)

A mai nyomott anyagi viszonyok és folyton tartó járványok közepette nagy megnyugvás: családját egy fénykép csoportban birni. Ennek teljes eszközlésére csupán a **Gondy és Egeyczég** terjedelmes műterme a legalkalmasabb. Tekintve, hogy rajta egy személy alig 1 frtba esik, egyuttal a legolcsóbb életbiztosítás.

Fényképező

kamara legalkalmasabb ajándék. Kellemes szórakozás és hasznos időtöltés. Ingyen oktatás és utasítás. Tessék árlapot kérni **Komáromi József** fényképészeti szaküzletéből: Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Későn érkezett meg

a
tavaszi.

A

tulhalmazott
idény-raktár miatt

alkalmi
mesés
olcsó

árakban kaphatók.

Rózsa

Lajos

női divat termében

Női kabátok,

Női gallérok,

Impregnált utazó gal-
lérok 12 korona,

Női kalapok,

Napernyők félárban,

Mosó ingblousok

1 kor.-tól

feljebb.

**Tavaszi és nyári idény
1902**

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3.10 méter hosszú,
teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mel-
lény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju- szövet.
" 6.— és 6.90 jobb	
" 7.75 finom	
" 8.65 finomabb	
" 10.— legfinomab	

Egy szelvény fekete salonöltönyhöz 10 frt.,
ugy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-
garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és
megbízhatónak elismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünben

Minta ingyen és bérmentve. Mintasze-
rinti szállításért biztosíték. Magánvevők, ha
közvetlen rendelik fentti gyári-forrásnál, jelen-
tékenyen takarítanak.

Divatos

női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .

SZINES

ANGOLVÁSZNAK

COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-

FOULARD, SAVANNAH,

CHINÉ CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.
és 32 krajezár.

SZERB ÉS CSALÁNY-

VÁSZNAK . . . . .

15 krajezártól
22 krajezárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABO LAJOS FIAI cégénél
Debreczen, Rózsater.

Legelegánsabb

kivitelü

Férfi-,

Fiu- és

Gyermek-

Ruhák

kaphatók:

NEUMANN M.

es. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

Főtér, főpostával szemben.

Virágágyak

beültetéshez:

Szönyegnövények

jutányos árban

kaphatók

Collegiumi fűvészkertben.

Hol a jó és olcsó! Fazekas Kál-
mánnál Hatvan u. sz. (Koszu-
rus-ház), hol mindennemű földfestékek
valamint pillanat alatt száradó szobapadló
és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag
asztalos enyv 38 kr. kilója és minden e
szakmába vágó ezikkek olcsóbban mint
bárhol a nagyérdemű közönség rendel-
kezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100
kiló román 3 kor.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mes-
terséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző-
(Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyé-
kos park. Csusz, köszvény, ischiss, izületi bántalmak, emésztő-
szervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység,
ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üditőviz, elsőrangú
szénsavval telített ásványviz, mint asztalviz legjobban ajánlva.

